

TEDENSKÉ SLIKE

PRILOGA DOMOVNI

Leto V.

V Ljubljani, dne 17. januarja 1929

3. števil.

Ljudske kuhinje in zavetišča revnih.

Vsaka stvar na svetu ima več dobrih in več slabih strani, tako da vsi niso nikdar zadovoljni, nasprotno pa je le malo dogodkov, ki bi ne imeli svojega dobrega za enega ali drugega. Kolikokrat slišimo: »Če bi bil jaz Bog, bi naredil tako in tako!« Kakor bi naredil, bi ne bilo vsem prav. Gotovo bi bilo slabše, kakor je sedaj, ko se vrši vse po popolnoma prirodnih zakonih. Vsem ljudem ni prav, kadar sije sonce, vsem ni prav, kadar dežuje, vsem ni prav, kadar sneži in pri-

tiska hud mraz. Vsak kraj, vsaka vasica, da celo vsak človek bi hotel svoje vreme. Kolik^o bi bilo krivice, ako bi imeli odločevati ljudje. Pa kaj še drugo. Človeška vest onemi, preprije jo samoljubje posameznika in nič več ne misli na sočloveka. Veliko različno naredi zima. Prav tako kakor spremeni lice prirode, ki jo zaziblje v globok sen, tako spremeni tudi delo in ž njim življenje v različnih krajih in med različnimi stanov. Ene osreči, druge žene v propast.

Vaščani navadno sede v najhujših zimskih dneh doma pri zakurjeni peči. Čeprav je mnogo revežev tudi na deželi, ač nekaj drv si že preskrbe, da zakurijo vsaj v najhujših dneh ali pa se pogrejejo pri znancih. Snega se veseli mladina, snega pa se tudi veselo posebno naši lesni industrijalci, posestniki žag in tudi lastniki gozdov, ki bi drugače lahko propadli, ako bi ne bilo snega, ki jim omogoči, da izvozijo les iz krajev, kjer se drugače slabe, razdrapane poti. Za te je sneg

neobhodno potreben. Ta za spravljane lesa neobhodno potrebni sneg pa povzroča strašno zlo ubogim ljudem v mestu, kjer revni ljudje nimajo prilike nabirati drv in tudi nimajo dobrih znancev in prijateljev, ki bi jih povabili h gorkemu zapečku. Velika brezposelnost v mestu se pozimi, ko prenehajo z gradjenjem stavb, podesetori. Kam ti naj delavci gredo? Pomladi, poleti in jeseni komaj toliko zaslužijo, da se skromno prežive; kaj sedaj, ko pade sneg in pritisne mraz? Sneg je hitro pospravljen z ulic in delo je pri kraju. V velikih mestih uboga bitja zlezajo celo v velike podzemeljske kanale, si nanosijo slame in tamkaj žde v hudih zimskih dneh. Pa tudi po naših mestih pozimi huda prede revnim slojem. Na deželo ne gredo radi, ker se zavedajo, da ne bo dela in da jih ne bodo sprejeli z odprtimi rokami posebno sedaj, ko čez poletje na kmetih primankuje dobrega delav-

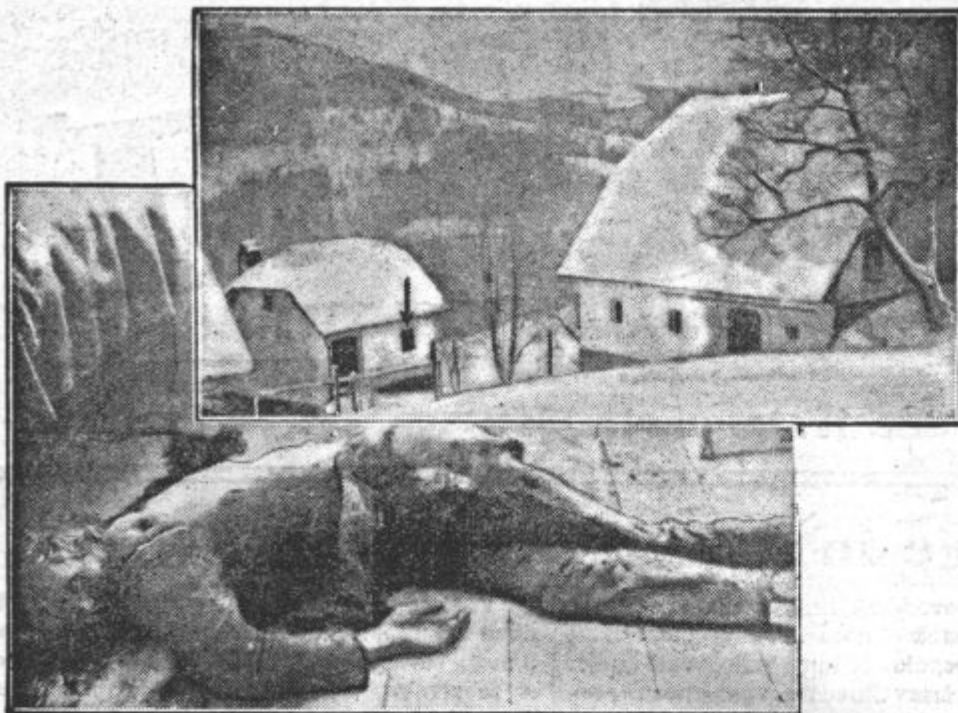
stva. Rekl jim bodo kvečjem: »Kjer ste bili poleti, ko je bilo delo, pojdite se še sedaj gret!«

Hudi časi spravijo delavstvo v obup, ki mnoge požene v hudodelstvo. Bolj kakor usmiljeno srce je spravi strah pred takimi ljudmi druge stanove, da so pričeli skrbeti za reveže in preskrbeli vsaj toplo hrano. Po večjih mestih so jeli ustanavljati kuhinje, kjer se vsak dan kuha hrana za več tisoč ljudi. Nekateri plačujejo prav majhne vsote, drugi najbolj revni pa dobivajo hrano tudi zastonj. Ljudske kuhinje pa so bile vpeljane že pred leti tudi v Ljubljani, posebno za dijake. V preteklem letu so pa ustanovili novo veliko kuhinjo v Delavski zbornici, in sicer za razne sloje. Nekateri plačujejo več, drugi manj in potem pač cenil primerno dobivajo tudi različno hrano. Take socialne ustanove so zelo koristna podjetja, ki mnogo pripomorejo ubo-

gemu delovnemu ljudstvu in tudi uradništvu. Tudi uradništvo, posebno nižjih stopenj preživlja hude čase.

Denar za take ustanove prihaja navadno iz raznih davkov in doklad. Dobijo pa se med ljudmi dobrotniki, ki nalože svoja premoženja v take svrhe. Seveda pa so dandanes taki ljudje sila redki. Kdor že ima danes denar, ga raje nalaga v bolj dobičkanosna podjetja in se malo zmeni za bedo svojih bližnjih. Tako je bilo nekaj in tako je tudi danes. Kdor ima, ta le gleda, da vse obdrži in pomnoži, in se ga nič ne tiče, če tisoči žive iz rok v usta, in zelo pogosto tudi to ne. Koliko stotisočev družin je na svetu, ki imajo praznik, kadar zaužijejo sploh kaj toplega. Koliko je nežne dece na svetu, ki gladuje in prezeba in že v rani mladosti propada.

Ljudske kuhinje pripomorejo z nizko ceno, da se tudi revnejši sloji primerno hranijo,

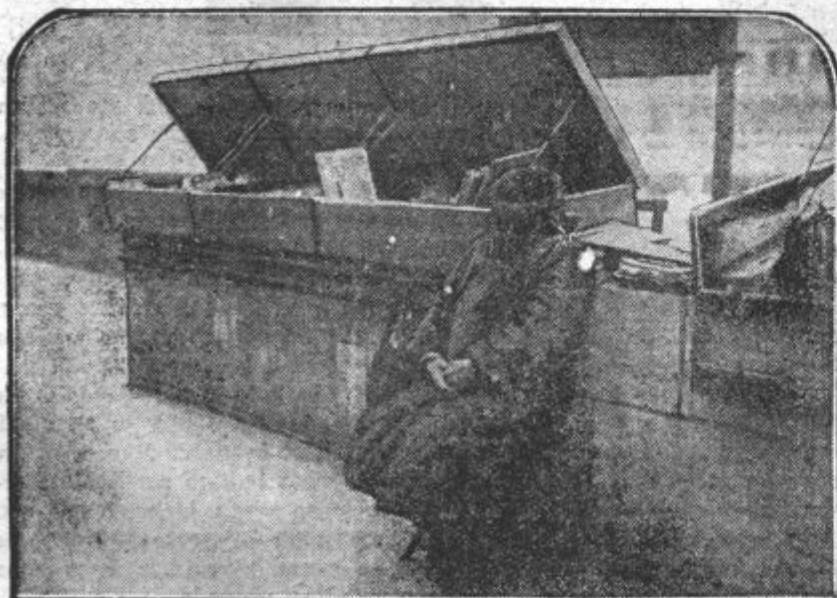
Del našega domačega slovenskega filma. Na sliki vidimo roko prof. Šerka, ki lovi kače. Dr. Šerko se kač ne boji. Lovi jih vsako leto - a opazovanje in jih tudi sam goji. Dr. Šerko je ugotovil, da kače niso tako nevarne, kakor si jih navadno predstavljamo. Tudi niso vse kače strupene. Zlasti v naših krajih je večina kač nestrupenih, če tudi so med temi nekatere zelo dolge in velike. Velikost kač še ni vedno znamenje, da so kače tudi strupene. Pač pa sta zelo strupena gad in modras, ki ju pa pri nas po deželi itak prav dobro poznajo. V drugih krajih imajo zelo veliko število strupenih kač. Zlasti v tropskih krajih je te živali polno in so med njimi tudi take kače, ki so že po zmanjosti strašne. Saj merijo take kače često po več metrov in so debele kakor srednje moško stegno

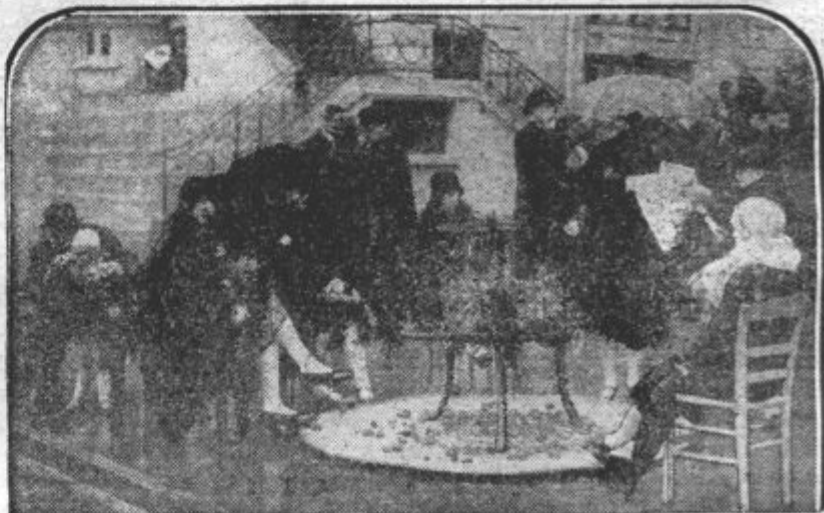
Pod Kumom v Brebernem je na svetli večer ustrelil 18letni hlapec Jakob Glavač svojega očca Benedikta Bregarja in sicer na prigovarjanje svoje matere in sestre. Spodaj leži Bregar v krvi, kakor so ga našli v hiši, zgoraj Bregarjeva domačija, na levi pa hišica, kjer je Bregar stanoval in bil ustreljen skozi okno

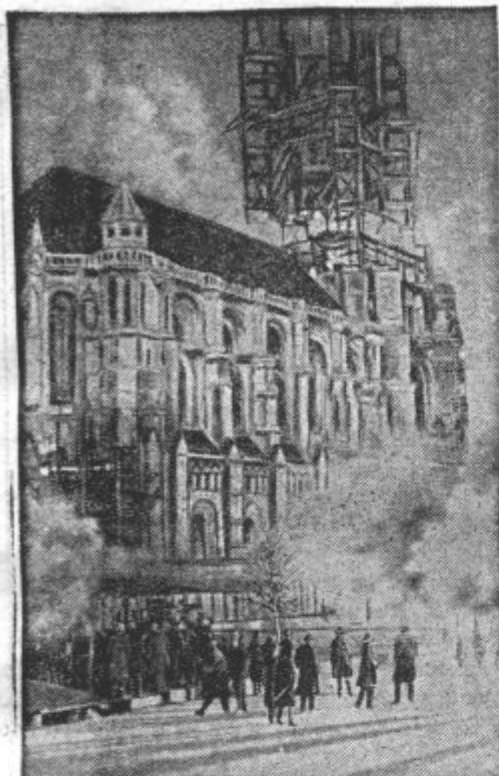
Dočim so bili naši smučarji druga leta navezani le na Bohinj, posebno pa na Kranjsko goro, kjer je vsako leto dosti snega, letos lahko smučarijo, kjer jim je ljubo in drago. Na Bledu se je vršilo v nedeljo zimsko športno tekmovanje. Med slikanimi tekmovalci so na desni zmagovalci prve skupine, ki je tekmovala na 18 km dolgi progi. Doseženi uspehi tega tekmovanja so prav lepi

Prodajalec knjig v Parizu, ki mu v ugodnem vremenu trgovina aspeva, zmrzuje pri svojih knjigah in zaman pričakuje kupcev

V velikih mestih postavljajo na cesti peči, kjer imajo ljudje priliko ogreti si premrle ude. Pri nas smo menda bolj utrjeni proti mrazu in zaenkrat vsaj še ne bo treba takih peči. Je pa tudi pri nas še mnogo barakarjev in brezstanovalcev, ki bi jim tudi taka peč ne pomagala, ker jim skozi lesene stene uhaja neprestano ledeni mraz

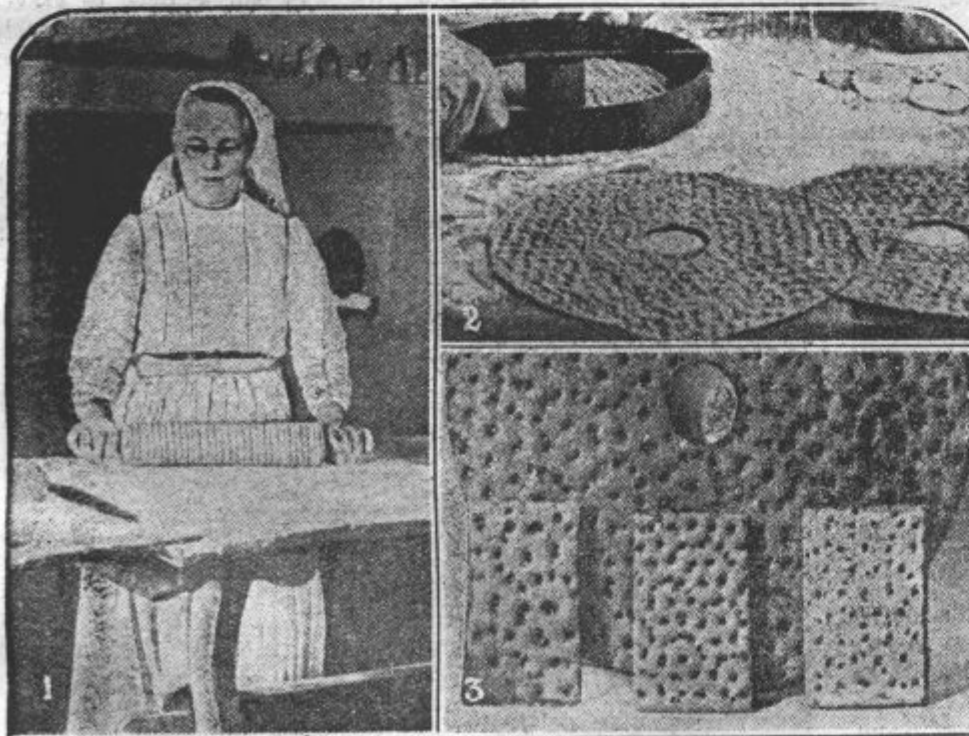

Nebotična cerkev gori.
V Newyorku so imeli gasilci težko preizkušnjo, ki ji pa niso bili kos. Pritisk brizgaln je bil veliko premajhen, v poslopje tudi niso mogli in tako je cerkev pogorela. Škoda je velika. Znaša 4 milj. dolarjev, t. j. v našem denarju preko 200 milj dinarjev

Na desni: Kralj Aman Ullah in kraljica Sourina, ki sta se po najnovejših vesteh odrekla prestolu. Aman Ullah je hotel uvesti evropske reforme v svoji državi. To mu ni uspelo in je sam postal žrtev svoje idealne namere

Eskimi, prebivalci severnih krajev, si pozimi ki je pri njih izredno dolga, grade hiše kar iz ledu. Take hiše si grade včasih tudi raziskovalci polarnih krajev

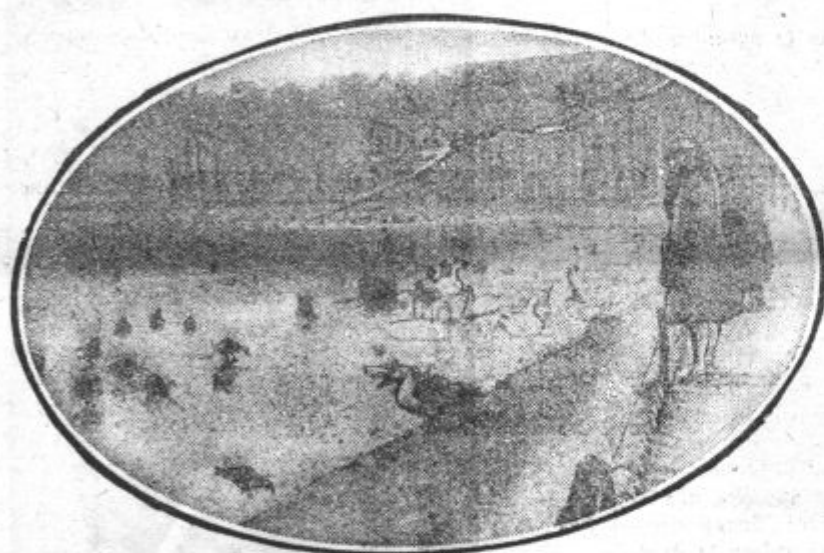
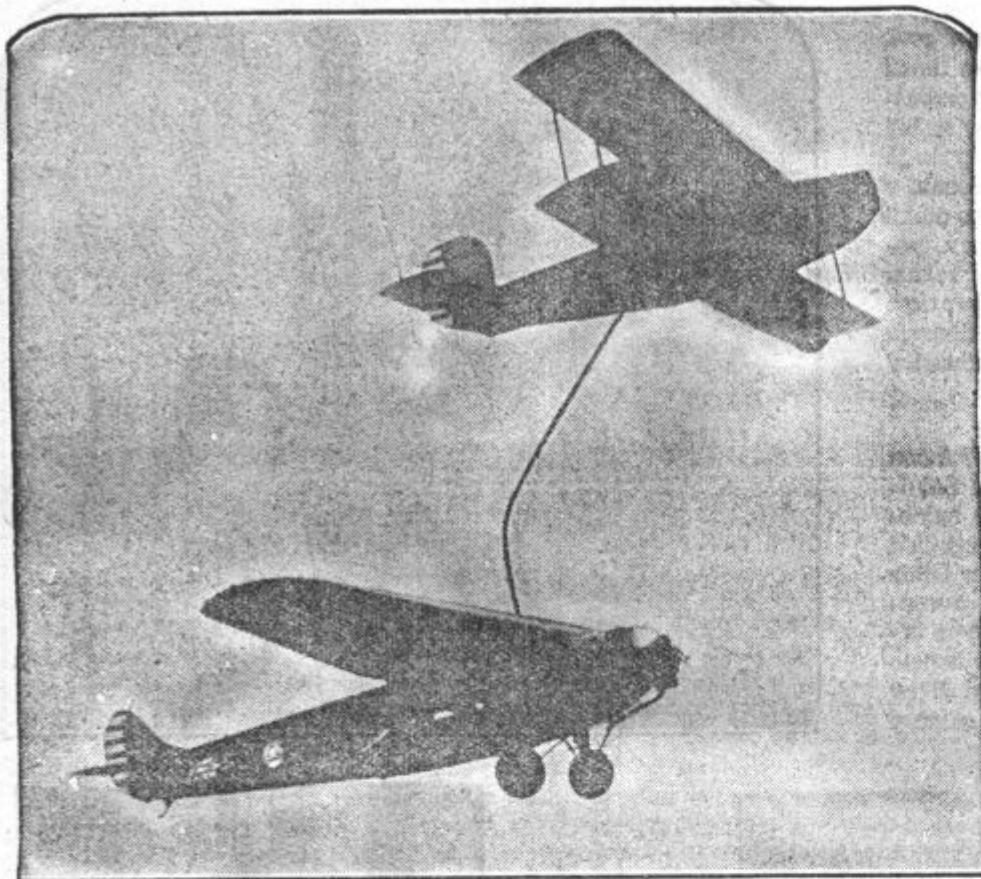

Tako zvani cvibak, prepečenec, poznajo naši bivši vojaki prav dobro. Podoben kruh je vsakdanja, celo zdrava hrana Švedov. Uvajajo ga že tudi drugod. Na desni: Ženske posegajo že povsod v moške poklice. Na Angleškem so se lotile že dimnikarstva. Takim pojavom je kriva beda, ki tira žene v poklice

General Nobile, ki ga poznamo že dolgo po njegovem ponesrečenem poletu na severni tečaj, se skuša zagovarjati radi svojih neuspehov in jih zvrča na druge

Mlad Dajak, sin divjega plemena, ki pa je zelo zanesljivo v službi belih in se bavi tudi z izdelavo umetniških predmetov. Dajaki prebivajo na indijskem otoku Borneo

Na levi zgoraj: Da je moglo letalo Kvestion Mark vztrajati 151 ur v zraku, so mu dovajali potrebno kurivo (bencin in o'je) po dolgih gumastih ceveh, kakor to vidimo na naši sliki. Ta uspeh v zrakovplovstvu obeta v bodočnosti novih uspehov in izpopolnitev letal

Zgoraj: Zimska slika iz Boulogneškega gozda pri Parizu. Ker tukaj divjadi ne preganjajo, se je popolnoma udomačila in prihaja v bližino tamošnjih posestnikov

Na levi: Dajak v svečani opreml, s piščalko in bojno sekdro, okrašeno s človeškimi lasmi. Bajaki si namreč kaj radi krane razne predmete z lasmi ljudi, ki so jih pokončali v boju. V splošnem pa so belcem prijazni

Na desni: Že na trdni zemlji je človeku neprijetno, ako ga zaloti vihar, kaj šele, če ga objame v neskončnih višinah, ko plove v aeroplanu. Na sliki vidimo letalo, ki se bori z viharjem nad egiptovskimi piramidami v Afriki

